

BUDA-PESTA
26 Iunie st. v.
8 Iuliu st. n.

Va eși duminec'a.
Redact. : strad'a Havas nr. 1.

Nr. 26.

ANULU XIII.
1877.

Pretulu pe unu anu 10 fl.
Pe 1/2 de anu 5 fl.; pe 1/4 de
anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Romani'a 2 galbeni.

DESPRE ISVORELE ISTORIEI.

(Urmare din nr. 20)

II.

Cronicele.

Cronicele au unu rol insemnatu in istoria, pentru a meritá d'a fi studiate cu multa bagare de sama. Dupa urice (séu hrisoave) ele sânt isvorulu celu mai siguru pentru studiulu istoricu.

Cronicele le putemu impartii in : 1) Cronice nationale, 2) Cronice straine.

Din nenorocire, din timpurile vechi n'avemu nici o cronica nationala.

Cea mai vechia scriere romanésca este a spataramului Clanau la 1495. Si acést'a combatuta de multi din istoricii nostri, cu tóte cá dlu Lahovari o admite cá adeverata.¹⁾

Falsificarea ei e evidenta, caus'a pentru care nu s'a combatutu in modu filologicu, este, cá studiulu filologicu la noi se afla in fasie.²⁾

¹⁾ Acésta scriere a fostu tiparita de reposatulu G. Assaky Iasi 1856. — Reprodusa in „Revist'a Româna“, I pag. 553—574 cu unu studiu alu dlui Lahovari.

²⁾ Dlu Lambrior. — In „Column'a lui Traianu“ pe 1877 s'a promis unu studiu particularu a supra acestei cronice.

La cele ântâi radie ale filologiei ea va disparé cu totulu.

In Munteni'a cea mai vechia scriere este la 1512. Invetiaturile lui Neagoe Basarabu catra fiulu seu Todosie.³⁾ Tiparita in Bucuresci, dupa pretfósulu manuscriptu datu de Antohie Sion din Moldova.

Acésta scriere pare la prim'a cetire dupa limb'a in care e scrisa a nu fi din timpululu lui Neagoe Basarab. Déca vomu compará-o cu scrierile mai moderne, vomu gasí in ea multe forme arhaice.

Ceea ce se póte presupune, este cá : sè fi fostu compusa chiar in timpululu lui Neagoe Basarab. Inse copiata si recopiata ea s'a modernisatu de catra copisti.

Unu studiu seriosu a supra acestei carti nu s'a facutu pâna astadi.

Cronicele nationale, dupa Balcescu, incepu in Moldova in secolulu XVI. Éra dincolo de Milcov in XVII.

³⁾ Acésta scriere o admite cá adeverata dlu Hasdeu in „Arh. Ist.“ partea I pag. III tom. I. Si pre-tinde, cá dlui o tiparesce pentru prim'a-óra ; credu cá se insiéla fórte, de vreme ce s'a tiparitu inca mai inainte in Bucuresci la 1844, dupa manuscriptulu datu de Antohie Sion, buniculu meu.

Credu de prisosu a ve face tabloulu de cronicarii ce i-amu avutu.

Spre acésta vedeti tabloulu facutu de dlu Tocilescu.⁴⁾ Ve dau o mica notitia despre cei ce au fostu tradusi in limbi straine: Urechie, Costinesci, Neculeca s'au tradusu in grecesce de Amiros din porunc'a lui Grig. Ghica Voda. Apoi in latinesce. Tratatulu despre Cronicile Moldovei traduse de Haasse.

Puteti vedé detaliuri in „Notices et extraits des manuscrits de la bibliothèque du roi“ etc. pag. 274 tom. 11.

Greceanu este tradusu in limb'a germana. Unu esemplaru se afla in bibliotec'a din Pesta, altulu la Brasiov.

Cronicarii, dupa istoriculu Balcescu, forméza dóue scoli.

Un'a mai seriósa se asémene cu cartile bisericesci, citéza adesea din biblia si Psaltire, de aceea este cam ostenitóre pentru cetitoru, a 2-a multu mai usióra si plina de naivitate se cetesce cu mare placere.

O observatie s'ar puté face in sensulu urmatoru: Cà cronicile d'ântâi despre cari vorbesce Balcescu, au o forma mai originala, adeca au suferitu mai putine modificári, pe cându celelalte s'au schimbatu mai multu cu timpulu.

Cronicarii nostri au scrisu lucrurile ce i-au impresionatu mai cu deosebire. Astfelu sânt cutremurile de paméntu, lacuste, semnu de fómete, stele cu códa, semnu reu cà nenorocire vine peste mosia, resboiu, séu altele, dupa cum se credea pe vremea aceea, dupa cum se crede chiar astadi in poporu.

Ei au descrisu revolutivele boerilor contra domnilor, séu pedepsele ce primiá acestia de la domnu, cu alte cuvinte *intrigele de la palatu*.

Ei au descrisu resbóiele ce le-amu avutu cu diferitele popóre, si cându la noi erá linisce, ei scrieau întêmplările de la vecinii nostri. Éta ce i-a minunatu pe dinsii. Éta cari sânt lucrurile ce li s'au parutu lor mai importante. Sè spuna ei despre starea economica a tierii, starea religiósa, obiceiurile, institutiuni, organisati'a sociala, legi etc. etc. despre vécurile trecute, acést'a nu le trecea prin capu, nici se gândeau macaru. — (Chiar astadi acei ce au scrisu istoria, n'au tratatu aceste importante subiecte; mai cu deosebire acésta observatie póte se se aplice cartilor didactice de istoria.)

De odata spunea: „*Se redicara in o buna diminétia cutare séu cutare domnu si-a navalitu in tiér'a Ungurésca séu Lesiésca etc., séu cà au in-*

⁴⁾ „Column'a lui Traian“ 1876. pag. 392.

tratu pe mosia nenumerate lifte straine“, si fara multa vorba ori sânt ele batute, séu cà ai nostri sânt invinsi. Vedeti, cà textele sânt fórte putinu clare. Nu scimu nici cauzele resbóielor, nici impregiurările cum s'au întêmplatu, in sfêrsitu mai nimica. Dar totusi voidu a scré aceste, cari pentru noi nu au o insemnatate capitala, au lunecatu pe unele locuri in detaliori pr. a supra stării economice, a supra comerciului, a supra revolutiunilor etc. D. e.:⁵⁾ Cându boerii faceau rescólele cu ajutorulu poporului, séu cându domnulu se radiemá pe poporu in contra boeriloru. Astfelu de detaliuri au mare insemnatate, ne facu sè vedemu lesne cum s'au schimbatu in diferitele timpuri relatiunile poporului cu boerii si domnulu.

Ei credea cà sânt de prisosu, inse fiindu in legatura strinsa cu ceea ce voieau a spune, nu puteau face altu-felu. — Rolulu criticeii este mare in studiulu cronicelor, ce trebuie examinate comparatu cu documentele istorice a tierilor vecine; prin acestu procedeu vomu puté affá cauzele resbóielor, vedemu ce rolu jucá diplomati'a, care a fostu organisati'a sociala etc.

Din tóte cronicile române, a lui Mironu Costinu este cea mai buna, elu se deosebesce totulu de cei alti cronicari. Omu instruitu cesi cunoscea tiér'a lui fórte bine, ocupându functiunile cele mai inalte, de o inteligentia mare, elu sciù sè-si scria cronic'a in unu modu admirabilu, dându detaliuri explicate.

Pe lângu cà erá omu literatu, elu erá bunu patriotu si cându voiá a intrá strainulu in tiéra, elu nu cautá a face zone neutre⁶⁾ ci spunea Românilor: *Sè nu dâmu paméntulu, càci este framéntatu cu sângele stramosilor nostri*.

Aceste erám sè vorbescu despre cronicile in generalu. Voiu atinge cestiunea cum trebuie sè fia tiparite.

(Va urmá.)

George Sion.

Cursu elementaru de istori'a literaturii române.

(Urmare.)

Regulele literaturii si divisiunea operei.

Regulele séu perceptele literaturii sânt o adunare de principie si de observatiuni proprie,

⁵⁾ Cronicile hat. pag. 163, tom. I: Ridicatu-s'au boerii tierii a supra Tomsiei Voda.

⁶⁾ Alusiune la diferitele discutie ce s'au urmatu intre tinerii de la Paris despre tiér'a nóstra si cari unii sustineau acésta teoriá a zonelor neutre.

destinate a servi cá conductoru in compositiunea séu in aprecierea unei opere.

Regulele sânt fundate pe natur'a omului si ele esistau mai nainte cá criticii sè le fia studiatu si formulatu in scrierile lor. Aceste nu sânt inventiuni esite din capulu vre-unui retoru; a studiá si a urmá regulele este a observá mersulu ce-lu prescrie ratiunea si pe care ilu urméza geniulu. Regulele, a disu unu scriitoru celebru, sânt itinerarulu geniului.

Studiulu regulelor este fórte importantu pentru totu omulu care voiesce a-si perfectiuná talentele sale naturale si a predomni peste semenii sei. Oratorulu si scriitorulu trebuie sè influentieze a supra omului cu totulu, sè-i supuna imaginatiunea si ánim'a. Spre a ajunge la acést'a. avemu necesitate de unele mijlóce si o cale óre-care. Regulele indica precisu acele mijlóce si acea cale, ele ne invétia prin ce incántari spiritele se captiva si prin ce defectele displacu. Celu ce neglege studiulu acestor mijlóce, se va condanná cu acea, cá va face singuru si cu fortiele sale proprii tóta calea ce-o au facutu profesorii abili inainte de noi.

Regulele n'au precedatu, dar au urmatu modelele.

S'au admiratu capu-d'operile lui Sofocle si Euripide inainte cá Aristotele sè fia desemnatu regulele artii dramatice. Homer a fostu sublimu inainte cá Longin sè fia definitu sublimulu. Erau poeti si oratori inainte cá cineva sè-i fia instruitu pentru acésta séu celu putinu ei sè fia fostu siguri de asiá ceva. Preceptele au fostu cuprinse in operile acelora cari vorbiau séu cari scriau intr'unu modu spre a placé ómenilor si a-i atrage.

Cu tóta important'i'a ce au regulele, nóue ni se paru mai multu cá niste observatiuni si consiliuri, de cátu cá legi invariabile si inflexibile. Aprópe tóte suferu esceptiuni. Meritul scriitorului nu ar avé nimicu estraordinaru, déca s'ar puté dá unu metodu infalibilu pentru a compune bine. Inse in locu de a scrie unu opu mecanicu, artea compositiunii cere o esperintia mai indelungata, esercitiu mai multu si o judecata alésa. Regulele trebuescu dara a respectá libertatea spiritului si independint'i'a geniului. Drumulu publicu, dice Quintilian, nu este pentru noi o lege indispensabila, ilu parasimu de multe ori pentru a scurtá mersulu; de-i stricata puntea, noi cautámu a o ocolí; déca pórt'a este incinsa in flacari, esimu pe feréstra.

Critic'a este aplicatiunea regulelor la tóte artile, si in literatura este judecat'a ce avemu

despre frumsetiele séu defectele unui opu in prosa séu in versuri. Nu este necesariu pentru a judecá bine unu opu, sè fii insu-ti capabilu de a face altulu mai bunu séu asiá de bunu cá autorulu aceluia. Se póte criticá Homer cu multa profundime si justitia, fara a posedéa geniulu seu si fara a sci face unu versu grecu. Nu este de trebuintia a fi elocinte spre a intielege ceea ce este frumosu in cele mai bune discursuri ale lui Bossuet. Unu scriitoru de geniú póte fi unu criticu de unu gustu putinu siguru, si din contra fara a fi unu mare scriitoru poti escelá in critica.

Operile literarie se impartu in diverse genuri, dara principiile sânt comune pentru tóte. A concepe, a coordoná si a esprimá ideile; acést'a este tripl'a operatiune a spiritului in ori ce compositiune literaria. De aci vine divisiunea atátu de cunoscuta in tractatele despre litere, inventiunea, dispositiunea si elocutiunea. Abilitatea in aceste trei operatiuni ale spiritului consta mai alesu in aceea ce se dice stilu.

Pentru a fi unu adevratu scriitoru, trebuie a avé stilulu seu propriu, adeca manier'a sa propria de a cugetá, de a-si formá cugetarea si a si-o esprimá cu verb'a séu in scrisu.

Compositiunea literara.

Compositiunea literara este unu opu spiritualu produsu de geniú, basatu pe bunulu gustu, infrumsetiatu de imaginatiuni si facutu dupa regulele compositiunii.

Déca esceptionámu primele compositiuni cari servescu cá deprinderi in stilu, operile literare se potu impartí in dóue genuri principale: poesía si prosa. Acést'a divisiune este fondata pe acea, cá versulu si pros'a constiutescu dóue forme de stilu esentialminte destinse. Afara déca poetulu si oratorulu amendoi propunu frumosulu in operile lor, primulu se alatura pe lunga frumosulu idealu, alu doile pe lângá frumosulu practiculu. Poetulu creéza o actiune, unu tablou, depinge o persóna si acést'a e de ajunsu. Oratorulu inse vré a cugetá si a produce altele, conformu cu ceea ce elu a conceputu mare si frumosu, verb'a sa este o actiune si acést'a ilu destinge de poetu.

(Va urmá.)

George Popescu.

D e d i c a r e.

Eu n'am simtítu in lume placere mai divina,
Unu fulgeru mai puternicu, decátu in ochiulu teu!

Fiintia rapitoare! esti magic'a lumina,
 Regin'a carei tota juneti'a se inchina,
 Odorul celu mai sacru alu sufletului meu!
 Surisulu aurei pe dulcea ta figura
 Inspira 'n ori ce inimi iluzii, lacrimi, doru;
 Natur'a, ventulu numai, misteriosu murmura
 Accentu ce potu spune eternulu meu amoru!

Ti-am datu credintia, visuri, durere si suspine;
 In chipulu teu poeticu admiru sub dulci lumina
 Neantulu fericirii, unu idealu divin!
 Ti-am datu totu ce-i mai sacru, caci tu esti pentru
 mine

Unu Dumnedieu la care eu cu amoru me 'nchinu!
 1876 Iasi.

Petru V. Grigoriu.

La

Cand ochiulu teu celu negru sub dulcea lui privire
 Lucesce si patrunde adancu inim'a mea,
 Eu singuru simtu o voce de tainica iubire,
 O flacara ce 'n raze de sânta fericire
 Pe calea vietii mele d'acum va lumina!
 Amoru, placere, lacrimi, iluzii si suspine,
 Tu singura in lume antaiu mi-ai inspiratu,
 Robindu ori ce simtire mai nobila din mine,
 Am admiratu in tine unu idealu visatu!

1876 Iasi.

Petru V. Grigoriu.

SECRETELE CASTELULUI.

— Romanu, de XAVIER de MONTÉPIN. —

(Urmare.)

„Te rogu, scumpe vere, intielege-te cu intendantulu meu Lactance, ca fia-care din servitorii castelului, fia de ori ce etate si de secsu, se capete in daru cate cinci bucati de auru. Apoi ordonéza rugatiuni de multiamita si de bucuria, la cari se se invite toti locuitorii din dominile mele. Parculu se fia illuminatu in fia care sera, mese ascernute se steie in continuu pe verdetia, vinulu se curga in valuri, facendu se stralucesca vesel'a in ochii tuturor'a. Iertu arendasilor mei tote sumele din urma cu cari mi-datorescu, asemenea si pedepsele incurse pentru deliectele de paduri. Paditorii mei i-voru insciintiá despre acést'a.

„Acést'a epistola, concrediuta lui Hiacintu Puvertu, curierulu meu, numai cu cate-va dile va sosi mai de graba de catu noi. Mane deminétia vomu parasí Parisulu, dar fiindu ca miscarea trasurei si starea rea a drumurilor ar pute se periclizeze esistinti'a pretiosului urmatoriu, ce contess'a porta in sinu, acést'a scumpa jumetate a vietii mele va caletori in lectica portata de omeni, diu'a, si eu o voiu insoti calare.

„O noua epistola iti va anuntia diu'a si ora esacta a sosirii nostre. Te rogu da ordinu ca la primire se nu se faca in onorea nostra nici o impuscatura. In starea contessei sunetulu puscaturilor ar pute se aiba urmari rele.

„Si pana atunce, scumpe vere, te rogu se nu te indoiesci de iubirea mea gingasia, nu mai putinu si

multu iubit'a nostra vera Olimpia de Chavigny, si rogu pe Ddieu se ve tira pe amendoi in bun'a si sfanta sa scutire. Annibal conte de Rahon.“

Cetirea se fini.

Strigatele de „se traiésca!“ se rennoira de nou. Impartire de bani, veselii, mesa asternuta, vinulu la discretiune, aceste perspective frumoase aprinsera imaginatiunile celoru din livrea. Acést'a nu mai era bucuria, ci deliru.

— Me voiu intielege cu Lactance pentru a escuta de mane vointia rudei mele, — d se marquisulu cu o voce atatu de nalta, incatu domina multimea sgomotosa. Ve felicitu din adanculu animei pentru alipirea ve catra domnulu vostru; ilu voiu informá despre acést'a la rentorcerea lor; si acuma ve puteti duce.

Servitorii si cameristele parasira indata sal'a de mancare si strigatele lor se audiau din ce in ce mai slabu sunandu din partea de josu a castelului.

Marquisulu remase singuru cu Olimpi'a.

Ei inchimbarea o privire lunga si cate-va minute nu graira nici unu cuventu.

Sgomotulu rachelorlu ce se audia din parteru si alu violinelorlu si dobelorlu de sub feresti, i destetara din mutismu.

— Afurisita noutate! — murmurá Saint-Maixent imbotindu cu mania epistol'a pe care prin distractiune inca si acuma o tine in mana.

— Remasu bunu, sperantie frumoase! — respunse marquis'a cu o voce surda si ca vorbindu cu sine in sa-si, — tote s'au dusu si s'au prepaditu!

Acestoru cate-va cuvinte urma o tacere noua.

Saint-Maixent intrerupse acést'a tacere. Elu si-innaltia capulu, unu fulgeru i straluci in privire si esclamá:

— Ai disu, ca totulu s'a prepaditu! Ce scimu? Pentru ce se desperamu asiá iute?

Olimpi'a ficsa a supra lui ochii ei plini de mirare.

— Dar acést'a epistola . . . — incepu ea.

— Acést'a epistola! . . . — o intrerupse marquisulu mai ca cu mania. E bine! dupa tote aceste, ce probéza ea?

— Ea probéza apropiat'a realizare a sperantielorlu atatu de lungu timpu insielatore ale contelui, ea probéza starea binecuvantata a contessei.

— Nu probéza nimica.

— Ah! de esemplu! . . .

— Nu, nimicu, — intrerupse pentru a dou'a ora Saint-Maixent. Nimica, de cumva nu illusiunile pe cari contele Rahon si soci'a sa, amagiti prin nu sciú ce aparantie, le ieu dreptu realitate.

— Dar opiniunea unanima a mariloru medici consultati de ei?

— Medicii n'au o sciintia neinsielatore; ei se insiela ca muritorii simplii. Ei credu forte cu putintia, ca dinsi au voitu se lingusiesca niste sperantie pe cari nu le impartesiescu! Este verosimilu, este de crediutu, ca dupa o sterilitate de patru-spre-diece ani domn'a Rahon pote se devina mama?

— Neverosimilu, fia! Necrediutu, dora! Dar acést'a se va vedé; in privintia acést'a ti-asiiu pute cita esemple.

— E bine! se o admintemu; dar voiescu se-ti aretu, ca unu astfelu de evenimentu n'ar fi inca ruina absoluta si fara ajutorare in visarile nostre.

— Cum asiá?

— Reflectéza! Prin câte greutăți periculose trebue sè tréca copilulu ce ne va despoiá, pana ce va vini in lume! Oboselele caletoriei ce o facu in momentulu acest'a; accidintele nenumerate cari o potu intimpiná la fia-care pasiu in calea loru lunga, si pe cari intieleptiunea omenésca nu le póte evitá; bólele de trei ori periculose cari câte odata insotiescu stadiulu din urma alu unei stari binecuventate. Cugeta! o spariare repede, o emotiune iute, o cadere, unu pasiu gresitu, séu altu ceva mai putinu, ar ajunge spre a omorí in sinulu mamei pe mostenitorulu atátoru milióne.

Olimpia murmurá adâncita in gânduri:

— E dreptu . . .

— Afara de acést'a, nu trebue cá nascerea sè fia norocósa? — reluá marquisulu. Sciú, cá contess'a e inca tinera; dar in fine, ea a trecut peste etatea aceea, candu nascerea e usióra, cându acésta nascere e cea d'antâia. Dómn'a Rahon va murí dóra in nascere.

— Da, ai dreptu, — díse Olimpi'a.

— Fara a calculá, cá copilulu, odata nascutu, póte sè móra . . . — adause Saint-Maixent cu o voce intunecósa.

Dómn'a Chavigny ficsá spre amantulu ei o privire aprópe de spaima.

— Credi cá elu va murí? — intrebá ea dupa aceea incetu si cu o epressiune grozava.

— Credu, — respunse marquisulu, mai multu cu gestulu decátu cu budiele sale.

— De mórte . . . naturala? — gângavi jun'a femeia.

— Naturala séu . . . accidentalá, — esclamá Saint-Maixent, — ce ne pasa? Fire-ar crima de a aruncá in nimicire o fiintia pecatósa, o *bucata de materia reu organisata* ⁽¹⁾, care nu s'ar nasce decátu spre a distruge sperantiele legiuite ale unei persóne de meritulu dtale? Da, da, copilulu va murí; inse ar fi mai bine, de cumva nici n'ar vini in lume.

Dupa câte-va secunde de tacere, marquisulu reluá dandu cu piciorulu in pamentu cu o manía órecare:

— Dar pentru ce sè te necasiesci asiá? Pentru ce sè te temi de niste nenorociri, cari nici odata nu se voru realisá? Ilusiuni, nebuníi, minciuni! Contess'a nu se afla in stare binecuventata. Nu e, nu póte sè fia.

— Ah! Dumnedieu sè te auda! — murmurá frumós'a Olimpia.

Saint-Maixent respunse numai prin unu surisu.

Parerea, cá starea binecuventata a contessei erá numai o ilusiune amagitóre se intari din ce in ce mai tare in spiritulu gentilomului si alu junei femei, si le redete in câtu-va liniscea pe care epistol'a contelui o facú perduta.

Dóue dile trecura in totu felulu de veselii.

Lactance lucrá din tóte puterile si nu crutiá nici pung'a, nici pivniti'a, nici turmele domnului seu.

In fia-care deminétia se taiáu câte doi boi, patru séu cinci vitiei, cinci séu siese berbeci, totu atâtia porci si mai multe duzine de pui; se deschideau buti si se aprindeau focuri mari in tóte cuptórele bucatariei.

Fia-care dupa-miédia-di, parculu castelului de Rahon oferíá veselulu prospectu alu tiermuriloru de Gamache, séu vederea frumósei tieri de Cocagne.

Sér'a, sub padurile iluminate, se audiau resunandu instrumentele unei bande de musicanti ambulanti, si copile frumóse si flacái veseli dantiau mai pana la deminétia.

Servitori si plugari gasiau pré conformu gustulu loru acésta viétia vesela si doriau din adânculu ániimei cá aceea sè se prelungésca câtu de multu.

In sér'a dilei a dóue-spre-diecea, unu alu doile curieru, cu livreu'a Rahon, soi, aducéndu o epistola nóua de la contele pentru marquisulu Saint-Maixent.

VI.

Sosirea.

Acésta epistola erá mai scurta decátu cea d'antâia, anuntiá pentru poimáne, la trei óre dupa miédia-di, intrarea contelui si a sóciei sale in dominfile lor.

Saint-Maixent tramise indata dupa Lactance.

Intendantulu se infatiosá cu fisonomi'a si portarea sa indatinata, va sè dica cu o fatia ipocrita servila si lingusitóre, inchinându in dóue lung'a sa spinare.

— Nene Lactance, — i díse marquisulu, — dnulu Rahon si contess'a voru sosi poi-máne la trei óre dupa miédia-di.

— Ddiu sè fia bine cuventatu, cá ni tramite pe acesti domni buni! — murmurá onestulu servitoriu redicându cu pietate spre ceriu ochii sei sclipitori.

— Trebue sè li-se faca o primire de care sè fia indestuliti, — reluá marquisulu, — si in privint'a acést'a contezu pe dta. Ti-dau harthia alba; probédia-ti zelulu; mai pe susu de tóte iti recomandu cá entusiasmulu sè n'aiba margini. Nu potu fi nici decátu destulu de mari demonstratiunile de bucuria si de amoru pentru viitorulu mostenitoru alu averilor mari, alu titluliloru si alu distinctiunilor casei de Rahon!

Fara a voi, Saint-Maixent pronuciá aceste cuvinte din urma cu o intonatiune, care nu erá lipsita de amaratiune, si Lactance, omu fórté istetiu cându erá vorb'a de a descoperí vr'unu simtieméntu reu, nu se insielá.

— Voiu face câtu mai bine, — díse elu, — spre a corespunde increderii ce dnulu marquis afla de bine a-mi dá. Nu voiu crutiá nimica; entusiasmulu va fi fara margini. Voiu desface in parcu cu dóue buti mai multu. Apoi dlu conte si dn'a contessa sunt iubiti. Cutezu a promite, cá toti voru strigá fórté tare, barbati voru ragusi repetindu in tóte tonurile: „traiesca dlu conte! traiesca dn'a contess'a! traiesca mostenitorulu lor!“ Tinerele fetitie voru plânge de bucuria si de emotiune, oferindu florile ce se voru puté gasi pe câmpu, si mielusii cei mai albi ce se voru puté capetá. Intru unu cuventu, acést'a va fi unu tablou câmpenescu si patrundiatoru. Mi-inchipuescu, cá si dlu marquis doresce acést'a?

— Da, nene Lactance, va fi bine asiá, me intielegi de minune. Acuma du-te si nu uitá arcurile de triumfu.

(Va urmá.)

¹⁾ Cuvintele marquisului Saint-Maixent sunt istorice si teestuale.

S A Z O N U :

Calindarulul septemanei.

Dumin.	26	8	E. 6 d. R. cc. pp. David, Antion.
Luni	27	9	c. p. Sampson, s. Ioana, s. m. Anect.
Marti	28	10	afia. rel. ss. mm. Cir, Ioan.
Mercuri	29	11	ss. ap. Petru si Paul.
Joi	30	12	adun. ss. 12 apost. s. m. Meliton.
Vineri	1	13	ss. mm. Cosma si Damian din Roma.
Samb.	2	14	pun. vestmint. Maicii Dlui.

CRONIC'A RESBOIULUI.

Damele române si resboiulu.

Damele române sunt la inaltimea misiunii lor! Cu bucuria constatăm acésta. In tóte dilele primim informatiuni noue despre contribuirile facute de dinsele pentru ostasii români raniti. Onóre lor! Inainte, scumpe surori! Sè nu remâna nici un orasiu, nici unu satu, locuitu si de Români, de unde sè nu se contribuiesca pentru acestu scopu sântu!

Si in Budapesta se facu contribuiuri pentru ranitii români. Dn'a Leontina Romanu a avutu gentileti'a d'a primii rolulu de colectanta. Contribuirile curgu inca. Acusi vomu publicá list'a.

Contribuirile damelor române din Brasiovu pentru soldatii români raniti, tramise prin dómna Hareti D. Stanescu : (list'a nr. 1.) Dómnele : Hareti Stanescu : 1 kilogr. 500 gr. scama, 15 fasii, 39 bandagie, 1 kil. vata taiata fasii; Zoe Petricu : 210 gr. scama, 13 bandagie; Maria Baritui si fic'a sa Maria : 3 kil. scama, 36 bandagie; Maria N. Ciurecu : 1 kil. scama, 22 bandagie; Maria Diamandi Manole : 2 kil. 240 gr. scama; Victoria C. I. Iuga : 1 kil. scama, 3 fasii, 48 bandagie; Octavia M. Stanescu : 1 kil. 275 gr. scama, 15 fasii, 39 bandagie, unu ciarsiafu si 1 kil. vata taiata in fasii; Elena Andreiu Popovits : 1 kil. 50 gr. scama, 24 bandagie; Elena St. Sotiru : 1 kil. 50 gr. scama, 12 fasii, 9 bandagie; Madame Z. Z. : 470 gr. scama; Elena Baiulescu : 1 kil. 460 gr. scama, 48 bandagie; Veduv'a Mesiota din poporu : unu propopu; Sitia Dimitriu : 1 kil. scama, 20 fasii, 8 bandagie; Agnes Dusioiu : 1 kil. scama, 26 fasii; Anica Christea Orghidanu : 1 kil. 20 gr. scama; Joe I. B. Popovits : 620 gr. scama; Maria Oprea Sfetea : 12 fasii, 24 bandagie; Maria I. B. Gamulea : 3 kil. scama; Iordani I. Blebea : 1 kil. 200 gr. scama; dsiór'a Elena Georgiadi : 500 gr. scama.

Damele române din Abrudu neputându sè infintieze comitetu spre a aduná oferte in folosulu ostasilor români raniti, dómna Ana Filippu luà a supra sa colectarea spre acestu scopu. Resultatulu are sè ffa frumosu.

Damele române din Orasthia inca a trei'a di de Rusalie constituira unu comitetu. Acel'a inse, in urmarea ordinatiunii ministeriale, fiindu silitu a-si incetá activitatea, dn'a Ana Tincu luà a supra sa colectarea. S'a si adunatu scame, bandage si bani in valóre de peste 400 fl.

Dsiór'a Ida Mladinu, in comitatulu Aradului a intreprinsu urmatórea colecta : Din comun'a Macea :

Ida Mladinu 5 fl., Emilia Mladinu 4 fl., Sofia Bragea 3 fl., Ecaterina Bragea 1 fl., Ersilia Petrila 1 fl., Maria Petrila 1 fl., Hermina Schwartz 1 fl., Sofia Oprea 1 fl., Sidonia Oprea 1 fl., Anisie Andelina econ. 50 cr., Simina Motiu econ. 1 fl., Ana Cormanu econ. 1 fl., Dochia Marce econ 1 fl., Ileana Andelina econ. 50 cr., Pantelia Sfetu econ. 1 fl.

Din comun'a Curticieu : Regina Radneanu 5 fl., Berta Rocsinu 2 fl., Carolina Mladinu 3 fl., Teodoru Negru econ. 5 fl., Lenca Bublóc'a proprietáresa 1 fl., Florianu Cióra invetiát. 1 fl., Gligoru Iuleanu econ. 1 fl., Flórea Botosiu econ. 1 fl.

Din comun'a Nadabu : Emilia Popescu soc. not. 10 fl., Aloisia Dobosiu soc. invet. 2 fl., Ana Popoviciu soc. preot. 2 fl., Flórea Albiciu propriét. 2 fl., dsiór'a Flórea Goldisiu 2 fl., dsiór'a Maria Nadra 1 fl., Sidonia Crainicu preotésa 1 fl., dr'a Alesandra Popoviciu 5 fl., Ioanu Franu econ. 50 cr., dr'a Lucretia Vostinaru 1 fl.

Dn'a Ioana Badila nasc. Moldovanu a colectatu, din Tresthia : Ioana Moldovanu 50 fr. in auru, Ioanu Badila subjude regescu 20 franci.

Din Deva : Ana Petco 4 galb., Maria Moldovanu 5 fl., N. N. 1 fl., Marta Oprea 1 galb., 6 fl. in arg., Ana Kaszperda 1 fl., Maria Grindeanu 5 fl., N. N. 2 fl., Catarina Dragiciu 2 fl. in arg., Elena Papiu 5 fl. in arg., Ana Crisanu 1 fl. in arg., Sabina Piso 1 fl. in arg., Ioane Motiu 5 fl., Maria Nicóra 4 fl. in arg., Ecaterina Olariu 1 fl., Dragiciu Natiu 1 fl., Maria Herbay 1 fl., Amalia Radu 1 fl. in arg., Fr. Longinu 2 frc 50 bani, Ioachim Olariu 2 taleri, N. N. 2 fl., Anastasia Moldovanu 2 galb., Catarina Francu 2 fl. in arg., Clara Iacobu 2 fl. in arg., Flórea Draganu 1 fl. in arg., Ana Draganu 1 fl. in arg.

Din Baitia-montana : Maria Lazaru 1 fl. in arg., Anonimus 1 fl. in arg., Silvia Mihutiu 1 fl. in arg., Elisabeta Mihutiu 1 fl. in arg., Florentina Gradina 1 fl. in arg., Agaftia Gaboru 1 fl. in arg., Bessay Ida 1 fl. in arg., Rosalia 1 fl. in arg.

Dómnele române din Naseudu au infintiatu inca la 3 juniu unu comitetu. Inse la 11 junie prin unu ucasu din partea dlui jude cercualu in limb'a magiara, comitetulu fu disolvatu. In urmarea acesteia dn'a Elisabeta Popu Pecurariu a primitu rolulu gentilu de colectanta particulara.

Dn'a Ana Gallu aduna oferte si bani in Abrudu satu pentru ostasii români raniti. Resultatulu are sè ffa frumosu.

Dn'a Elisabeta Danciu a primitu sarcin'a de a colectá in Buciumu, lângu Abrudu. Micu cu mare, toti grabescu a contribui din ânima pentru acésta cauza sânta si româna.

Dómnele din Falticeni in Român'a au formatu unu comitetu oferindu presiedinti'a Mariei Sale Dómnei. Biuroulu s'a compusu astfelu : vice-presiedinta princess'a Elena G. Sutzo; secretare : Catinca Florescu si Catinca Bonachi; cassiere : Elena Millo si Maria Teodorini. Membre ale comitetului : Princesa Elena G. Sutzo, Saftica Razo, Petronelli Deaconovici, Nastasia Circhirdicu, Hermina Richert, Rucsanda Botezu, Elisa Millo, Helena Dobias, Maria Teodorini, Pulcheria Comino, Maria Goronei, Cleopatra

Plesiesco, Leontina Diubent, Eleonora Cernatescu, Aristitia Alevra, Ecaterina Niculescu, Victoria Clucerescu, Elena Udriști, Pulcheria Lovinescu, Maria Grecianu, Catinca Bonachi, Catinca Florescu.

Dna Maria Rosetti în București adună contribuiri pentru formarea unei ambulante. Se speră, că și această va pute pleca în curând pe câmpul războiului. Ea va purta titlul „Ambulanța comerțului.”

Comitetul de dame instituit la Ploiești a aranjat un concert în grădina „Lipănescu” în profitul soldaților români. Musică rusa „Preobrenjenii” a oferit gratis concursul său la această serată umanitară.

La Țergoviste domnișoarele : Virginia și Aleksandrina Fucea, Smaranda și Elisa Badulescu, Maria Câmpănu și Elena Negoescu au dat diferite serate în folosul ranitorilor români.

Societatea femeilor din Râmnicul-Saratu, a dat un concert cu concursul dnei Maria Plastara, a doamnălor Maria Torcu, Sofia Jarcu, Sofia Valcu și a dlor B. și I. Papazovicu și D. Stancu.

Calugăritele din mănăstirea Agafia încă au grabit să-și facă datoriile, contribuind o multime de obiecte.

Colectante : Dn'a Aleksandrina M. Gradisteanu a adunat sumă de 608 lei, dn'a Elena C. Cornescu 410 lei, dn'a Catherina A. Cantacuzino 68 lei 50 bani, dn'a Aglaia Cornea 1102 lei 50 bani, dn'a Maria T. Vacarescu 100 lei, dn'a Elena Budisteanu 241 lei, dn'a Maria Cantacuzino 699 lei, Maria Ferichidis 470 lei 20 bani, dn'a Elena C. Cornescu 530 lei 30 bani, dn'a Sofia Diamandescu 620 lei.

Contribuitori particulare : Doamnele și domnișoarele — Netți și Eugenia Munteanu din Hatieg 5 fl., Maria Florea din Sibiu 1 fl., Sofia Decei 3 ch. gr. scame și petece de pânză, Ana Popu din M. Uiora 3 ch. gr. 75 dg. scame, Eufrosina Fotino, Aleksandrina Popescu.

Totu pentru ostășii români raniti.

Dlu Diamandi I. Manole, în urmă disoluției comitetului din Brașov, a mai primit de la Români de acolo ofrande pentru ajutorarea soldaților români raniti din România în valoare de franci 1538.

Contribuiri în România se fac din zi în zi cu entuziasm mai mare. Toti voiesc să participe la această datorie națională. Cei ce nu pot altfel, renunță la salariile lor. Așa au făcut angajații și profesorii în mai multe părți, apoi și unii deputați de la camera.

Doamnele israelite din București au format un comitet și au oferit președintele aceluia Mariei Sale Doamnei.

Membrele Societății „Armonia” a damelor israelite spaniole din București, prin inițiativa președintei Ermosa Cohen nasc. Fermo, au adunat un număr foarte considerabil de obiecte.

Mai mulți cetățeni din Caracal au făcut o colectă de niste obiecte trebuincioase ranitorilor, în spitalul militan de acolo.

În comună Urziceni, România, s'a format un comitet sub președinția farmacistului C. I. Riosianu.

Magistratură din Oltenia — precum anunțăm — a făcut un apel la public pentru ajuto-

rarea ranitorilor. Spre acest scop s'au împărțit mai multe liste, dintre cari unele au fost acoperite de subscrieri numeroase.

Contribuiri israelitilor. Comitetul israelitorilor din Iași a adunat până acum sumă de 12,812 lei 10 bani. Junimea israelita din Berladu pe prima listă a adunat 224 lei. Israelitii din Ismailu în zilele prime subscrieră o sumă frumoasă de bani și de obiecte.

Dlu Iordache Caranfilu, pe lângă o scrisoare adresată d-lui ministru de interne alu României a oferit pentru trebuințele Statului un bonu rural de 5000 lei vechi, cu facultatea de a se vinde de ministeru cu prețiu pietii, ca să poată Statulu încasă imediatu. D. Caranfilu mai declară, că, deca din nenorocire războiulu nu s'aru fini până la 1 Maiu 1878. se obliga a darui înainte pe fiecare an câte o sumă identică cu cea de susu.

Dlu I. G. Diamandi, din Bârladu, a oferit asemenea în folosul armatei un bonu domeniului cu 29 cupoane în valoare de lei 1000.

De la București.

— 2 iuliu st. n. —

(Stramutarea din Ploiești a carthierului generalu rusescu, — darurile țiarului : — brățiară, mobilă, — inelulu de aur, — țiarulu la București și o reprezentatiune teatrală de diletanți la curte, — Domnitorulu la Giurgiu în pericolu de viață, — închiderea corpurilor legiuitoare.)

Carthierulu generalu rusescu s'a mutat din Ploiești — dincolo de Dunare. Se dice, că țiarulu a daruit soției dlui Negulescu, proprietarul caselor, în care a fost carthierulu imperatescu, o prețioasă brățiară, er mobilă a oferit-o orășului Ploiești.

Țiarulu a trimis unu adjutantulu alu său la dlu I. Kotlensky, carele a oferit gratis casele sale în centrulu orașului Ploiești la dispozițiunea marelelui duce Nicolae, de a-lu întrebă ce dorește de la Maj. Sa ?

La această întrebare dlu Kotlensky a răspuns : „Nimicu mai multu, decât sănătatea Maj. Sale și întregei sale familie!”

Adjutantulu s'a rentorsu.

A două zi se prezintă la domiciliulu dlui Kotlensky generalulu Veicov, care i-a prezentat unu pachetu cu sigilulu imperatescu, dicându-i : „Maj. Sa ve tramite acestu daru, spre a-lu purta totu-de-una, dreptu recunoscintiă.”

Kotlensky multiamă, și rupându sigilulu, a aflat în lăntu unu frumos inel de aur, cu o pētra mare de zafir, la mijlocu, er în pregiurulu ei douăspre-diece briliante.

Țiarulu, înșotitu de suită sa numeroasă, a sosit la 12/24 de la Ploiești în capitală după mișdi la 6-rele 4 1/2. La gara a fost primitu de Domnitorulu, încungiuratu de casă civilă și militară domnăscă și de președintele consiliului. Maj. Sa a vizitat la gară Țergovistei trenurile sanitare ruse, și apoi a mersu în spitalulu Brancovenescu, unde se afla oficiu rusi raniti. De aci cu Domnitorulu a mersu la palatul de la Controceni, unde Maj. Sa a fost primitu de Dm-

n'a, incungiuurata de dómnele curtii sale. Acolo a pranditu.

Dupa prândiu, societatea de amatori, compusa de dnele princesa Alesandrina Ghica si Ecaterina Florescu, si de dnii Bengescu, Cantacuzino, Paleologu, Cerchezu si Stratu, rugati de M. S. Dómn'a, au represintatu, pe o mica scena improvisata, comedi'a francesa: „Le chapeau d'un horloger.“ Majestatea Sa precum si Inalta Sa familia, cari asistau la represintatiune, au datu in totu cursulu ei, prin aplause si mai alesu prin unu risu ce nu erá dictatu de curtenia, dovéda de placerea ce le-a pricinuitu acésta petrecere improvisata.

Petrecerea vesela a duratu pâna la 9 óre sér'a, cându tiarulu s'a rentorsu.

*

Domnitorulu, insotitu de ministrulu lucrârilor publice, dlu colonelu Slaniceanu, siefulu statului majoru generalu si de adjutantulu de serviciu, a mersu, luni 13/25 curentu, la órele 5 $\frac{1}{2}$, cu trenu espresu la Giurgiu, spre a visitá si duce ajutóre cetatienilor cari au fostu raniti, cu ocaziunea bombardárii acestui orasiu de bateriile turcesci din Rusciuc.

La órele siepte sér'a, in momentul cându trenulu se apropiá de gar'a Giurgiu, incepù o energica canonada intre bateriile rusesci din pregiurulu Giurgiuului si intre forturile din Rusciuc. Trenulu domnescu inainta incetu pâna la celu din urma canton, si I. S. Domnitorulu se pogori ací si inainta pe josu spre orasiu. Afara din orasiu, si chiar in calea Mariei Sale, o multíme de ómeni, femei si copii fugisera din orasiu spre a se pune la adapostulu bombelor si obuselor cari cadeau in Giurgiu. Inaltimea Sa se opri ací, se apropiá de acésta multíme, adresandu-le cuvinte de incuragiare si de consolatiune, distribuindu ajutóre in bani la cei intrebuintiati. Apoi Domnitorulu isi urmá calea si merse la spitalulu care se afla situatu in marginea orasiului. Tocmai in momentul cându Inaltimea Sa cu suit'a intrá in curtea spitalului, unu obusu cadíu fórte aprópe de Mari'a Sa; din fericire inse elu nu eclatá.

Inaltimea Sa merse apoi de visitá salile spitalului orasiului, in care, pe lângá soldati rusi, se aflau persóne apartinéndu poporatiunii civile din Giurgiu, unele mai greu, altele mai usioru ranite.

Mari'a Sa i visitá pe toti, informandu-se cu interesu de situatiunea lor, distribuindu-le bani si recomandandu-i ingrigirii si sollicitudinei medicilor si autoritatilor. Pe cându I. S. Domnitorulu facea acésta visita si se aflá chiar in spitalu, alte trei bombe trecu- ra pe d'a supra spitalului fórte aprópe, cadíendu chiar in curtea si in imprejmuirea lui.

Astu-felu s'a pututu dara constatá, cá orasiulu Giurgiu, in care nu se afla nici o bateria rusésca, cari tóte sunt stabilite afara din raionul orasiului, a fostu cu tóte aceste bombardatu de Turci; cá tirulu bateriilor turcesci a fostu dirigiatu a supra spitalului, care se afla afara din barier'a orasiului si d'a supra caruia falfuá in modu aparentu si fórte visibilu drapelulu albu cu crucea rosia din Geneva, si cá numai réu'a directiune a tirului turcescu si neclatara obuselor inamice a feritu acestu spitalu de nenorocirile ce putea aduce strapungerea acestoru bombe in mijloculu ranitilor.

Pe la órele 9 sér'a, Domnitorulu porni inapoi spre Bucuresci, unde se întorse la órele 10 $\frac{1}{2}$.

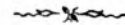
*

Corpurile legiuitóre s'au inchisu.

Prin mesagiulu tronului capulu statului amintí camerelor care a fostu purtarea turciloru in privinti'a României, si cum natiunea s'a vediutu nevoita a recurge la drepturile tierii si la justiti'a tuturor puterilor garanti.

Si accentuându proclamarea independintiei, le esprima recunoscinti'a sa pentru lucrârilu facute si incheia:

— La revedere in timpi mai buni si mai linisciti!

Sciri de pe câmpulu de resboiu.

Trecerea armatei russe pe la Galati. „Curierulu de Galati“ din 12/24 junie ni dá urmatórele amenunte: Inca de mai multu timpu tóte barcele aflate in acestu portu au fostu strinse de armata; numerulu lor putea fi peste 400. O mare parte din aceste vase de mai multu timpu erau diu'a si nóptea puse in miscare, incarcate cu armata rusa care trecea pâna pe sub muntii Turciei pentru recunósceri. De vr'o câteva dile s'a observatu, cá mai multe barce se duceau pline cu soldati, si apoi sér'a reviniau numai cu câte doi. Mercuri sér'a mai multe baterii flotante trecu- ra la satulu turcescu Zatoca. Joi deminéti'a se vedea cum stetea pe pamentulu turcescu armat'a russa, cu tunuri, cai, provisiuni, munitiuni si celelalte; totu in acea di pe la 9 óre se pusera in miscare colossale baterii flotante pentru a merge in apropiare de muntii turcesci. Inaintea lor erá unu mare numeru de barci cu soldati; de la gur'a Siretului asemene au pornitu in acel'a-si momentu mai multe barci cu armata si tunuri. La optu óre sér'a au sositu sub muntii Turciei. Regimentele bivocate in marginea orasiului atunce s'au imbarcatu pe vapórele „Stefanu celu mare“ si „Roman'a“, si fure transportate la satulu turcu de peste Dunare. Soldatii cari inca cu câte-va dile mai nainte se stracorasera pe nesimtitu printre délurile turcesci, aveau ocupate deja unele din positiunile cele mai importante, astfelu cá in totu casulu puteau aperá cu focurile lor debarcarea bateriilor ce pornira. Vineri deminéti'a pe la 5 óre armat'a rusa s'a intel- nitu pe alu cincile délu in directi'a Macinului cu unu corpu de armata turca. O viua lupta se incinse, care a duratu pâna la órele 11 si 35 m'nute. Turcii in urma fure respinsi. Rusii au inceputu a-i goní. In totu timpulu acest'a Dunarea si baltile erá pline de barci si baterii plutitóre ce conduceau nóue fortie ostasilor ce goniau pe turci. Pâna sér'a s'a transportatu mai multe regimente. Damele atasiate la „Crucea rosia“ din Russi'a au desfasuratu o mare activitate. Munitiuni, provisiuni, arme, hrane, totulu a fostu espediatu la momentu soldatilor ce luptau. La 11/23 junie la 5 óre deminéti'a s'au imbarcatu pentru Turcia inca câte-va regimente de infanteria.

Din Macin se depesiéza cu datulu de 24 juniu: Trupele rusesci au continuatu astadi a trece Dunarea. Patru dómne de la ambulantele rusesci au sositu. Ieri a fostu celebratu unu Te Deum ací. Din ordinulu Imperatului, nici unu Rusu n'a intratu in moschea, a

careia pórta este pazita rigurosú d'o sentinela. Cu tóte cà autoritáțile turcesci, in momentul evacuării au pusú sê se anuncie cu trompet'a, cà trupele pléca, si au invitatu poporatiunea civila a parasí localitatea, totusi au remasu multi Turci, cari sunt tratati bine de Rusi. Tieranii turci cari se ascusera mai ántâiu, incepu a veni in orasiu aducéndu provisiuni, pe cari Rusii le platescu pe deplinu si cu bani gata. Trupele turcesci, parasindu Macinulu, s'au retrasu, se crede, in tabar'a formata la intrarea valului lui Traianu, pe care armat'a otomana pare cà se pregatesce a-lu aপর' cu vigóre. Din cei doi soldati cari au pusú cei d'ántâi piciorulu pe paméntulu turcescu, unulu a fostu ucisu si celu-l-altu decoratu.

Luarea Macinului. Din Braila se depesiéza cu datulu 25 juniu : La 22 juniu positiunea turca de la Bugeacu a fostu luata de câte-va companii ale regimenteloru Riazsk si Riazan, sub comand'a generalului Iukof. Aceste companii, trecusera tóte pe vase din Galati fara artileria, fara cavaleria si fara giberne. Lupt'a a fostu inversiunata si a duratu de la trei óre deminéti'a si pâna la amédi. Turcii erau in numeru de trei séu patru mii, dintre cari trei sute calarasi, ér restulu infanteria. Ei aveau si dóue tunuri. Rusii s'au aperatu cu baionet'a contra cavaleriei turcesci. Ei au luat pe rëndu positiunile turcesci pasu cu pasu, unele dupa altele, si au silitu pe Turci a se retrage. Rusii au remasu pe înaltímile Bugeacului, asteptându provisiunile, caii, munitiunile si ambulanti'a cari sosiau pe vaporu. Rusii au perdutu trei oficiari si 41 de soldati. Doi oficiari si 92 soldati au fostu raniti; Imperatulu a visitatu spiratulu din Galati. Imperatulu a decoratu cu crucea st. George pe generalulu Iukof si pe cei doi oficiari cari au pusú cei d'ántâi piciorulu pe teritoriulu otomanu. A dóu'a di, la 22, generalulu Zimmerman a ocupatu cu unu regimentu Macinulu parasitu de Turci si a ordonatu brigadei Iukof sê vina a se uní cu dênsulu.

Dupa ocuparea Macinului de trupele rusesci, Turcii s'au retrasu la Babadag, unde la 14/26 curinte, au fostu atacati de unu corpu de cazaci care a pusú pe góna totu corpulu de armata aflatu acolo, luandu-i mai multi prisionari si totu materialulu de resboiu, precum prafu, cartusie, munitiuni etc. Rusii inaintéza spre Megidie si Kiustendje.

Kiustendje, 26 Junie. — Ciernovada, Medjidia au fost evacuate de Turci. Unu trenu specialu a dusu autoritáțile acestor orasie. Poporatiunile bulgare se arméza contra turcilor. Rusii respecta viéti'a si prosperitatea tuturor, fia chrestini, fia musulmani.

Tulcea. — La ajungerea cazaciloru in Tulcea, poporatiunea bulgara din acelu orasiu le-a esítu înainte cu pâne si sare. Armat'a se pórta fórté bine catra locuitori.

Din Braila se depesiéza cu datulu de 24 junie, cà o bucuria mare domnesce in Braila si in Galati, pentru cà sânt scapate de ori ce téma de bombardare.

Luarea Hirsiovei. „Románulu“ scríe, cà la 25 junie pe la 2 óre dupa amédi unu corpu de Rusi a trecutú Dunarea pe la Piuá Petrei, mai josu de Calarasi, pentru a face o recunóscere spre Hirsiova si, vedindu cà din partea Turciloru nu intempina nici o resistintia, a trecutú in urma si unu altu corpu mai numerosu care a inaintatu pâna la Hirsiova, pe care au gasitu-o desiérta. Lagarulu fiindu asemenea parasitu, Rusii i-au datu focu. In urm'a acestui faptu,

totu tiermulu Dunarii de la Hirsiova pâna la Tulcea e in stapânirea Rusiloru.

Calafatu. In 14/26 junie la 12 óre, tóte bateriele de la Calafatu au inceputu foculu a supra Vidinului. Foculu erá fórté bine indreptatu. Bateri'a de la castelulu bulgaru a fostu redusa la tacere pentru totu restulu dilei si parasita de totu personalulu ei. Vidinulu a fostu incendiatu in mai multe locuri si incendiulu a duratu pâna nóptea; vasele din portulu turcescu au fostu asemenea atinse. Canonad'a a duratu aprópe 6 óre. Tirulu Turciloru erá asemenea bine indreptatu, dar mare parte din obuse n'au eclatatu. La 15/27 junie deminéti'a bombardarea s'a inceputu de nou. Acésta a duratu pâna la 3 óre dupa miédiadi. Stricaciunile cauzate in Vidin au fostu fórté mari. La 16/28 junie deminéti'a la 2 óre bombardarea Vidinului s'a reinceputu. Obiectivulu artileriei române au fostu bateriele de la fortulu bulgaru, bastionulu nordicu, bateriele de la fortulu de nordu si mai cu osebiere portulu, carora s'a cauzatu mari stricaciuni. Bombardarea a duratu pâna la optu óre.

Rusii au trecutú Dunarea si la Zimnicea. La 15/27 junie in reversatulu diorilor trupele rusesci din alu optale corpu, precedate de divisiunea a patru-spre-diecea, au trecutú Dunarea, pe la gur'a riului Vedeá in dreptulu insulei Vardin. Trecerea s'a facutu sub comand'a marelui duce Nicolae. De pe tiermulu românesc pâna in acésta insula ostirea a trecutú pe podulu ce se asiediasé, si-apoi d'ací pâna la celalaltu tiermu cu plute. Ducele Nicolae, fiulu marelui duce Nicolae, a trecutú cu cea d'ántâia pluta. Marele duce a trecutú asemene c'unu altu corpu. Se credea, cà turcii sê retrasese deja; dar ei erau la pânda, si numai dupa o lupta de dóue óre fure respinsi si goniti peste délu. In timpulu acestei lupte pontónele debarcau mereu ostire pe celalaltu tiermu si in fine se stabili si podulu, pe care trecú grosulu armatei. Oficierii români, generalu Zefkari si colonelu Ghergheli, cari sânt atasiati pe lângá marele duce, au trecutú Dunarea pe celu d'ántâiu pontonu. Trupele rusesci au ocupatu Tulcea si Isaccea, in interiorulu Turciei.

Manifestulu tiarului. Indata-ce armat'a rusesca a trecutú in Bulgaria, s'a respânditu printre poporatiune unu manifestu alu tiarului catra bulgari, prin care dice cà a vinitu sê elibereze pe crestinií din orientu.

Zimnicea, 28 juniu. Marele duce Nicolae a primitu de la Imperatulu crucea Sântului George clas'a II-a. Generalulu de statu majoru Nepokoicinski a fostu decoratu cu aceea-si cruce a trei'a clasa. Fiulu marelui duce Nicolae, care a trecutú celu d'ántâiu pe teritoriulu inamicu, a primitu asemenea de la Maj. Sa crucea militara.

Turnu-Magurele, 27 juniu (sér'a). Rusii au trecutú Dunarea cu o fericire nespusa. Carhierulu generalu se transporta la Sistov. In Bulgaria, unde Turcii au devastatu totulu, domnesce o fómete gróznica. Intendantia rusa a telegrafatu in tóte partile, cà sê i se tramitia cu tóta iutiél'a grâu, faina, orzu, porumbu, si sê se imparta poporatiunii si trupelor.

Giurgiulu a fostu bombardatu din nou in 14/26 junie sér'a de catra artileri'a de la Rusciuk. Foculu s'a inceputu pe la 6³/₄ óre. Artileri'a rusa de la Slobodia a ripostatú. Foculu a duratu din partea Rusiloru pâna la 8 óre 20 minute si pâna la 8 si 35 din partea Turcilor. In Giugiú s'au facutu óre-cari stricaciuni;

fostu inse nici unu mortu séu ranitu. In Rusciuk s'a vediutu focu chiar de la 7 óre. La 15/27 junie sér'a la 5½ óre bateriele de la Rusciucu au inceputu a bombardá Giurgiulu; cele ruseseci de la Slobozia au respunsu viguros. La 16/28 junie la 9 óre deminéti'a s'a inceputu de nou bombardarea. Bateriele de la Slobozia au trasu in Rusciucu; cele din Rusciucu in Giurgiu. Turcii au aruncatu si bombe incendiare. La 17/29 junie bateriele ruseseci de la Slobozia au inceputu a bombardá cu vigóre Rusciuculu pe la 6½ sér'a. Artileri'a din Rusciucu a respunsu asemene cu vigóre, tragédu inse totu a supra Giurgiului, unde nu se affá nici unu singuru soldatu russy. Bombardarea a duratu pâna la 10 óre. Stradele Giurgiului erau semenate de obuse; singuru localulu gimnasiului a primitu 25 obuse. La Rusciucu s'au facutu asemene stricatiuni.

Bechetu. La 14/26 junie bateriele române de la Bechetu au inceputu a bombardá Rahova totu pe timpulu cându si cele de la Calafatu incepusera bombardarea Vidinului. Foculu a duratu pâna la 5 óre sér'a. Români n'avura a regretá nici o perdere. In Rahova se crede a se fi facutu insemnate stricaciuni. Chiar konakulu pasiei a fostu lovit de obuse. La 15/27 junie bateriele de la Bechetu éra si bombardatu Rahova. Turcii n'au ripostatu de deminéti'a; pe la 6 óre inse au inceputu a trage cu furia a supra baterielor române, cari au ripostatu numai decátu. Acésta lupta a duratu trei patrare de óre, fara nici unu accidinte.

Intre Oltenitia si Turtucaia a fostu la 26 junie deminéti'a o violenta incaierare de artileria si de tiraliori. Pe la 8 óre si 3 patrare canonad'a incetá de ambele parti. Generalulu Roth, din armat'a russa, a fostu greu ranitu de unu obusu.

Bateriele române de la Islaz au inceputu la 14/26 junie unu focu viu a supra trupelor turceseci de pe celu-l-altu tiermu. Acésta canonada érá sustinuta de unu detasiamentu de cavaleria, care operá pe tiermulu dreptu alu Oltului.

Din Iasi se scríe cu datulu 24 junie, cá de o septemána trecú prin gar'a de acolo o multíme de sarrori de ambulancia, de infirmieri, de medici si chirurgi. Se trasportá asemene cantitati mari de medicamente, rufe si diverse instrumente necesare la curarea ranitilor. Trecerea trupelor in acea parte se incetinéza; dar persóne vinite din Chisineu afirma, cá in tóte dilele pléca colonne numeróse in directiunea Dunarii.

Imperatulu rusesecu a intratu la 18/30 junie in Sistovu, unde — ni spune „Románi'a Libera“ — a fostu primitu cu unu entusiasmu fórte mare de poporatiunea bulgara si româna. Femeile, copfii si betránii i se aruncau plangédu de veselía la picidorele sale, aclamându-lu „Liberatoru!“ Imperatulu a asistatu la Te-Deum in biserica, si apoi s'a intorsu éra si la satulu Draci'a, proprietatea dómnei Radu Golescu. Imperatulu a asistatu si la bombardarea orasiului Nicopoli, cere este redusu in censusie. Centrulu corpului rusesecu din Sistov inaintéza spre a pune mân'a pe calea ferata Rusciucu-Siumla.

Ori unde ajunge armat'a ruseséca, asiéza o administratiune de notabili crestini desemnati de poporatiune. La Macin s'a instituitu unu consiliu municipalu, alesu liberu de cetatieni, care se compune din patru bulgari si *trei români*. Totu in acést'a pro-

portiune s'a alesu si membrii tribunalului si politia.

„Negur'a de corbi.“ In timpulu si in urm'a resboiului germano-francesu diuarele scrieau despre „negur'a de corbi“, care érá nedespartita de armat'a prussiana de invasiune. Acea negura négra, compusa tóta de evrei, esplotá intr'unu modu odiosu a supra necesitatilor si calamitatilor resboiului. E bine, — scríe „Romanulu“, — ceea ce s'a observatu in resboiulu franceso-germanu, se póte astadi observá cu o durerósa stringere de ânima in resboiulu actualu din Orientu. Pe lângá armatele russiene au nepaditu in tíera o negura de evrei de tóte fellurile si in tóte costumele. Acesti evrei au implutu tíer'a, stradele capitalei sânt pline de dinsii; in fati'a otelului „Concordia“, in giurulu fostului localu alu „Societátii financiare“, transformatu in comptoriu alu intreprindetorilor ostirii ruseseci, stationéza diu'a si nóptea sute de acesti venetici, cá corbii in giurulu stêrvului. Ei traciescu si se inavutiescu, esplotându pe de o parte pe producatorii tierii, ér pe de alt'a pe consumatori, adeca ostirile ruseseci. Prin lig'a lor universalá, prin corumpere si indurându cu nesimtire ori ce ofense, ori ce umilire, numai cá se ajunga a se insinuá pretutindenii, ei se impunú cá mijlocitori in tóte afacerile; nimicu nu se póte face fara dinsii. Ei se presinta la producatori cá cumperatori, si dobândescu productele cu pretiurile cele mai avantagióse, apoi acele-si producte le revédu ostirilor ruseseci cu pretiuri fabulóse. Si trupele ruseseci si producatorii sânt furati in tóta puterea cuvêntului. Rusii se plângu, cá sânt jefuiti in Románi'a, pe cându aceia cari i jefuiescu sânt numai evrei veniti cu dinsii. Ei comitu jafulu, si Români suferu ocar'a.

Serdarulu-Ecrem Edem-pasia a declarat, cá va trece sub arme pe toti prinsonierii români, considerându-i de rebeli. Ministrulu de esterne alu României a protestatu in contra acestei mesuri barbare si a declarat cá la rëndulu seu va usá de represalii.

Sciri mai nóue. Corpulu rusesecu, care trecú Dunarea la Zimnicea se desfách in dóue colóne. Un'a ocupá Tirnova, celalalta voiesce se petrunda la Rasgrad, se atace de acolo Rusciuculu in dosu. Inse inaintându spre Rasgrad, Rusii intimpinara o resistintia puternica la Biela, unde avú locu o lupta mare, si pân' acuma rusii nu putura scóte pe turci din positiunile lor de acolo. — In Asia Rusii nu pré totu inaintá. — Scirile mai nóue afirma, cá si Români voru trece Dunarea, atacându Vidinulu. Podulu la Gruia este gata. O depesia din dilele trecute a anunciatu si acea, cá 2000 de Români au si trecut Dunarea.

Biserica din Muntenegru.

Diarulu eclesiasticu „Biserica ort. Româna“ publica urmatórele amenunte fórte interesante:

In secolulu alu XIV statulu sêrbescu fiindu in calcatu de catra Turci, o parte din locuitori, ne voindu a se supune jugului musulman, s'a retrasu in Muntii-Negri, cari pe atunci erau nepenetrabili si nelocuibili. Acesti serbi retrasi in Muntii-Negri au dusu cu ei uniculu tesauru, adeca credinti'a ortodoxa, ce le mai remasese dupa devastarea Turcilor. Acésta a fostu aperata de fanaticismulu turcescu prin eroismulu urmasilor lor si prin positiunea locului. Strins'a legatura a statului cu biserica in Munte Negru s'a espri-

matu si prin aceea, că pâna mai in timpurile trecute, autoritatea mai inalta de statu si eclesiastica a fostu concentrata in mânil mitropolitului, si numai din timpul suirii pe tronul a principelui Daniilu, predecesorulu principelui actualu, Nicolae I, autoritatea statului a trecut in mânil principelui. Cu tôte că si acum primul episcopu in Munte-Negru are mare insemnatate; căci nici in o afacere de statu mai insemnata nu se face nimicu fara scirea si consimtiementulu lui, si poporulu respectéza pe unu asemenea demnitaru că pe unu adeveretu pastoru. In timpul presentu acestu locu se ocupa de Ilarion Pogonovici, fostulu igumenu alu monastirei Ostrog, hirotonisitu episcopu in Moskva la anulu 1863. Resiedinti'a lui este intr'o monastire vechia numita Tietinsk, si dupa aretările jurnalului „Tierkovnai Beastinka“ este demnitarulu bisericescu celu mai respectatu si amiculu celu mai sinceru alu poporulu Muntenegreanu.

Veniturile a cătoru-va monastiri compunu fondulu bisericescu din care se intretine elu si se intimpina necesitățile tuturoru bisericilor din principatu. Dar cătu de puțin satisfacu aceste venituri necesitățile bisericilor, se vede din estrem'a saracia a bisericilor din Munte-Negru.

Éta cum descrie unu martoru ocularu biseric'a catedrala din Cetinge:

„Biseric'a catedrala are marimea unei camere séu odăi, pentru acésta in ea la serviciulu divin intru numai principele, principes'a, căti-va senatori si persoanele straine; gard'a princiaru stă la usie, ér poporulu stă impregiurulu bisericiei, si din serviciulu divin ajungu pâna la urechile lui numai niste sonuri intrerupte. Icoâne in biseric'i sânt fôrte putine; dar in loculu acestora, pe pareti si epitafu, precum si pe sicriulu môtelor episcopului Petru I, sânt desemnate o multime de pusti, revolvere si iatagane.“

Mai departe serviciulu divin se descrie astfelu:

„Mitropolitulu imbracatu in vestminte vechi stă pe o podnoja de pasla si preotii servescu incaltati cu opinci . . .“

Din acésta descriptiune a bisericiei catedrale, pôte cineva a-si formá o idea ce fel sunt bisericile de prin sate, care de abia se deosibescu de casutiile simple ale celor mai viteji Muntenegreni, cari, fiind totdeuna in lupta pentru independinti'a si aপরera credintiei ortodoxe, nu le permite timpul si nu le sta prin putintia de a se ocupá si despre imbogatirea si impodobirea bisericilor lor. Cu tôte acestea, in biseric'a catedrala se afla multe odóre precioase aferosite de mai multi imperatori ai Rusiei si de alti crestini ortodoxi plini de pietate.

Clerulu inferioru, alu carui numeru ajunge numai pana la 400, se forméza din poporulu de josu, si pré puțin se deosibesce de elu. In privinti'a educatiunii elu stă puțin mai susu de poporu, si tóta stiinti'a lui se cuprinde in citiria cartilor bisericesti slavone si sevêrsirea serviciulu divin. Dupa exterioru, preotii se deosibescu de mireni mai multu de pe barbe, decâtu de pe hainele preotiesci, pe care ei cele mai multe ori nu le pórtá. Cand nu sunt in serviciu, ei de ordinaru au de obicei a purtá costumulu muntenegreanu.

Istori'a acestui poporu e asiá de complicata, incâtu sabiá a devenitu a fi necesara si pentru aceia a

caror putere trebuie a constá numai in cruce. In zile de serbatori nestine pôte a vedé, plimbandu-se pe stradele Cetingei, unu preotu cu barb'a lunga si carunta, imbracatu in rasa negra si incarcat de ordine militare, — acesta este protoiereulu capitalei. In timpul celui mai din urma resbel (1862), de câte ori acestu protoiereu s'a aruncatu cu pumnalulu intr'o mâna si cu stindardulu in alt'a, inaintea sirurilor de soldati, aratandu-le calea catre inamici! Asemenea intreprinderi, fara deosebire de misiune, etate si sex, se pretiuesc in Munte-Negru mai multu de cătu ori si ce. Ele se sevêrsiescu sub influinti'a unei inspiratiuni vii religioase patriotice, care de mai multi seculi caracteriseaza pe iereii Munte-Negrului.

CE E NOU?

Adunarea din Abrudn a Societății pentru fondu de teatru românu are sê fia fôrte numerosa. Nu numai interessarea de acésta insotire culturala româna, dar si placerile unei excursiuni incântătoare in acele parti fôrte romantice ale Transilvaniei, îndemna pe multi a se duce de asta-data la Abrudu, unde inteliginti'a româna i astépta cu multa ospitalitate.

Camer'a depntatilor s'a prorogatu pâna 'n lun'a lui septemvre. In siedintiele din septemânile trecute s'a inscenatu si o desbatere mai lunga in cestiunea orientului, si a nume din incidentulu unei petitiuni a comitatului Somogy, care a cerutu că guvernulu sê se indrume a conclurá la sustinerea integrității imperiului turcescu. In cursulu desbaterii s'a observatu mare schimbare in vederile politice ale conducatorilor natiunii magiare. Pe când adeca pân' acuma dinsii facura si tolerara demonstratiuni de cea mai esaltata simpathia turcesca: acuma mai slabira din acelu entusiasmu si declarara, că integritatea imperiului turcescu nici decâtu nu e dogm'a politiceii magiare. Ma unii oratori, in frunte cu Beniaminu Kállay — fostu consulu alu Austro-Ungariei in Belgradu — descriera cu coloru cătu de negre Turcia si disera, că acelu imperiu nici decâtu nu se va puté sustiné. Dintre deputatii români a luat u cuvântulu dlu Parteniu Cosma, aপরându natiunea româna in contra unor calumnii tendentióse ale diuarelor magiare. In fine s'a decisu, că petitiunea sê se puna — ad acta.

Statu'a lui Georgiu Lazaru. Actualulu ministru alu instructiunii publice rom. dlu Chitiu, a luat u initiativ'a de a deschide o subscriere nationala pentru ridicarea statuei lui Lazaru, intemeiatorulu scólelor in Români'a. „Rom.“ relatéza, că tinerimea a imbratisiatu acésta idea, că studentii din Paris au acoperitu deja câte-va liste cu subscrieri pentru acestu scopu, si invita pe micu si mare la contribui. Statulu a datu 2000 lei dreptu fondu pentru acésta intreprindere.

Tributul României. Sum'a de 914,000 lei, ce Români'a a platitu Portii cá dare, s'a stersu din bugetulu tierii. Pe anulu curentu, acésta suma se va adauga la cheltuelile armatei.

Biletele ipotecare — adeca banii de harthia — s'au introdusu si in Români'a. Aceste bilete se voru emite pâna la sum'a de 30 milióne lei. Ele voru fi la purtatoru, voru avé cursulu obligatoru si se voru primi in plata de tôte cassele publice cu valóroa lor „al pari.“ Voru fi de 5, 10, 20, 50, 100 si 500 lei.

Aceste bilete sânt garantate pâna la total'a loru retragere din circulatiune print'r'o ipoteca in ântâiulu rangu, inscrisa a supra unor proprietâti imobiliare libere ale statului, in valôre celu putînu de siese-dieci milióne lei.

Monumentulu lui Barnuti. De curendu s'a scrisu prin diuarele române, cã nu se scie in ce stare se afla fondulu adunatu pentru aredicarea unui monumentu lui Barnuti. Cã respunsu la aceste întrebãri, ni se impartesiesce, cã fondulu amintitu s'a urcatu pân'acuma la sum'a de 315 fl., si cã acel'a e depusu in cass'a de pastrare din Zelau.

Societati si institute.

Societatea pentru fondu de teatru romanu va tiné in anulu acest'a adunarea sa generala in orasiulu Abrudu, la 16 si 17 iulie st. n., cu program'a publicata in nr. 24 alu foi nostre. Inteligint'a româna din Abrudu a alesu unu comitetu, care sê se ingri-gésca de primirea óspetilor si de partea sociala a adunãrii. Comitétulu acest'a s'a compusu din dnii: Corneliu Tobias, Iosifu Crisianu, Nicolae Vladu, Ioanu Ternovénu, Ioanu Popu, Grigoriu Brancea, Dionisiu Adamoviciu, Dionisiu Balosu si Nicolae Lobontiu cá ordinari, si Alesandru Lazaru, George Moldovanu, Radu Jantea si Alexa Larionesi cá membrii suplenti.

Asociatiunea transilvana pentru literatur'a si cultur'a poporului românu va tiné adunarea sa generala in anulu acest'a la Blasiu in 5 aug. st. n.

Literatura.

Operile principessei Dora d'Istria traduse in românesce. Cetimu in „Românulu“, cã de mai multu timpu efor'a spitalelor din Bucuresci a luat frumós'a initiatiua a traducerii operelor distinsiei scri-tóre Dora d'Istria in limb'a româna. Cã ori ce lucrare literara, traducerea operelor dómnei Dora d'Istria nu se póte face asiá repede, cum ar dorí cine-va. Alu treile volumu alu acestei traducceri a si aparutu in Bucuresci. Dibaciulu traducatoru, dlu Grigore Peretiu, a consacratu mai multi ani pentru acésta lunga lucrare, intr'o epoca când luptele ardietóre dintre partide si sgomotele resboiului resuna la fia-ce minutu la Dunare. Perspectivele posomorite ce presinta Europ'a nóstra resturnata nu sunt propice pentru studii literare si serióse, cari reclama atât'a linisce, sigurantia si incredere in viitoru. Trebuie dar a felicitá pe dlu Peretiu, cã a lucratu cu ori ce pretiu, fara a lasá sê fia atinsu de inertia séu descuragiare. Traducerea operelor principessei Dora d'Istria este precedata d'o notitia a supra vietii principessei, de comandantele Cecchetti, directorulu archivelor regale din Venetia.

Cuthia de epistole.

— *Respunsuri.* —

Respunsu la întrebarea 16 si 18. Compendiu de literatura este: „*Conspectulu*“ dlui Vas. Gr. Popu, Bucuresci 1876. Partea I si II, cu câte 3 iei = 1 fl. 50 cr. Cartea acést'a are, ce e dreptu, multe erori, inse totusi e de ajutoru mare. Partea I sê se fia petrecutu, ér a dóu'a se mai afla de vendiare si la redactiu-

nea „*Foii scolastice*“ in Blasiu. — Totu acolo se afla si „*Noptile Carpatine*“ de I. C. Dragescu a 1 fl. 50 cr., si „*Amoru si patria*“ (putine esemplare) a 60 cr.

10. Romanuri pentru fete. Se recomanda opurile traduse a scri-tórelor svediane Maria Sofia Schwarz si Emilia Flygare-Carlén; apoi naratiunile si romanele autórelor germane Luisa Mühlbach, Otilia Wildermuth si Iulia Burow. — *Emilia Lungu.*

11. Masina plissé. „*Bazarulu*“ recomanda noulu aparatu americanu, ce se afla in magazin'a „*Cohn*“ la Berlin, Hausvoigteiplatz 12, atâtu pentru constructi'a sa practica si usióra, câtu si pentru pretiulu seu moderatu. Prospecte gratuite. — *Em. Lungu.*

17. Saténulu. Diuarulu „*Saténulu*“ apare si acuma la Bucuresci, de trei ori pe septemâna. — *Unu cetitoru.*

Ghicitura de silabe.

De Victoria Maxin.

Din urmatórele 23 silabe sê se formeze 8 cuvinte, a carora litere initiale si finale din susu in josu cetite, forméza in casulu d'ântâiu o provincia, in alu doile, o cetate româna:

ac, nor, san, u, ce, ve, ian, bo, an, sar, o, se, zu, le, ce, li, fycht, re, dri, den, a, ca, cu.

1. Unu scri-tóru românu. 2. Pluralulu ordinatiunilor rusesci. 3. Unu imperatu renumitu românu. 4. Apa mare. 5. Animalu selbatecu. 6. Tribunu 1848. 7. O poeta svedica. 8. Unu poetu românu.

Deslegarea ghiciturei de siacu din nr. 6:

De credi in poesía,
In sânt'a armonia
Din boltele cresci,
Când nóptea 'nseinata
Lucesce 'ncoronata
De stele ce iubesci!

Vasilie Alesandri.

Bine au ghicit'o dómnele si domnisiórele: Regina Boeriu, Elena Zachariu n. Daminescu, Iuliana Albiciu, Iuliana Miclia, Elena Grozescu n. Velovanu, Sofia Velovanu, Eleonora Popescu, Amalia Crisianu, Luisa Petrovanu, Eufrosina Popu, Maria Ardeleanu, Cristina Popu, Zoe Micusianu, Carolina Adamescu, Iulia Popoviciu, Cleopatra Ioanoviciu, si dlu Arseniu P. Bunea.

Deslegarea problemei de siacu din nr. 7:

Albulu.	Negru.
1. Rn b 6 — b 5	T c 5 — b 5 : (a)
2. C b 1 — c 3 †	R e 4 — f 5 :
3. C c 6 — d 4 †	R f 5 — e 5 :
4. F h 6 — g 7 matt.	
	(a)
1.	Re 4 — f 5 :
2. Rn b 5 — d 3 †	Rf 5 — 5 6 :
3. Rn d 3 — d 6 †	R - f 5 — f 7 :
4. Rn d 6 — g 6 matt.	

Proprietariu, redactoru respundietoriu si editoriu: IOSIFU VULCANU.